

2

නිවස අවට වටපිටාවේ භූමියේ ස්වභාවය

මබ, ඔබේ දෙමාපියන් සහ පවුලේ අනෙකුත් සාමාජිකයන් සමග වාසය කරන ගොඩනැගිල්ල නිවස යි. බොහෝ විට ඔබගේ නිවස පිහිටා ඇත්තේ කදුකර (mountainous), වෙරළ තීර (coastal belts), තැනිතලා (plains), බැවුම් (slopes), ගංගා සහ වනාන්තර වැනි මොළයෙන් සහිත ග්‍රාමීය, නාගරික හෝ වතු ආශ්‍රිත පරිසරයක විය හැකි ය.

නිවස අවට වටපිටාවේ භූමියේ ස්වභාවය, ගාක හා සත්ත්ව විවිධත්වය, ප්‍රජාවේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණ වේ.

විවිධ පරිසරවල පිහිටා ඇති නිවාස ඇතුළත් 2.1 රුපය හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න.

2.1 රුපය
විවිධ පරිසරවල පිහිටා ඇති නිවාස

ක්‍රියාකාරකම්

2.1 රුපය අධ්‍යයනය කර පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදෙන්න.

1. පහත දැක්වෙන නිවාසවල පිහිටීමට අදාළ රුප රාමුව තෝරා, ඊට අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති කොටුව තුළ ලියන්න.
 1. ග්‍රාමීය පරිසරයක පිහිටි නිවස
 2. වෙරළ ආග්‍රිත පරිසරයක පිහිටි නිවස
 3. වතුකරයේ පිහිටි නිවස
 4. කලුකර බිමක පිහිටි නිවස
 5. තැනිතලා බිමක පිහිටි නිවස
 6. බැවුම් පුදේශයක පිහිටි නිවස
 7. නාගරික පරිසරයක පිහිටි නිවස
 8. මද උස් බිමක පිහිටි නිවස
2. ඒ එක් එක් නිවාස පිහිටා ඇති භුමියෙහි දැක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ සහ එම ලක්ෂණ අනුව ඇති විය හැකි වාසි අවාසි පහත දැක්වෙන වගුවෙහි ලියා දක්වන්න.

3. ඔබගේ නිවස අවට වටපිටාවෙහි භුමියේ ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කර එහි දැකිය හැකි ලක්ෂණ මොනවාදිය සඳහන් කරන්න.

පැවරුම්

1. ඔබගේ පන්තියේ ලමුන් කණ්ඩායමක් තෝරාගෙන ඔවුන්ගේ නිවාස අවට වටපිටාවෙහි භුමියේ ස්වභාවය පිළිබඳ තොරතුරු සෞයා භුමියෙහි විවිධත්වය හඳුනා ගන්න.

නම	තැනිතලා	වෙරළ ආග්‍රිත	උස්බීම්	බැවුම් පුදේශ
කමල්			✓	

2. එවැනි වටපිටාවක ජ්වත්වීමේ ඇති වාසි හා අවාසි සාකච්ඡා කර ඉදිරිපත් කරන්න.

නිවස පිහිටියේ කුමන හුම් ප්‍රදේශයක වුව ද එම හුම්ය ආරක්ෂා කරගැනීම ඔබ අප කාගෙත් යුතුකමක් සේම වගකීමක් ද වේ. එමෙන් ම නිවස අවට පරිසරය අලංකාර කිරීමේ දී වුව ද එය ඉතාමත් ප්‍රවේශමෙන් කළ යුතු ය. අවිධිමත් ආකාරයට හුම්ය පරිහරණය තොකළ යුතු ය.

ශාක හා සත්ත්ව විවිධත්වය

නිවස අවට පරිසරයේ විවිධත්වයක් ඇති වීම කෙරෙහි විවිධ ගාක වර්ග හා සත්ත්ව විශේෂ හේතු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ හුම්යේ ස්වභාවය මෙන් ම දේශගුණික බලපෑම නිසා එක් එක් පරිසර පද්ධති (eco-systems) තුළ විවිධ ගාක වර්ග හා සත්ත්ව විශේෂ දක්නට ලැබේ. ජීවීන්ගේ පැවැත්ම සඳහා ගාක ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් වේ. ඔබ ග්‍රාමීය පරිසරයක වාසය කරන්නේ නම් ගාක බහුල ව තිබිය හැකි ය. ඔබ නාගරික පරිසරයක වාසය කළ ද විවිධ ගාක වර්ග සිටුවීමෙන් ඔබගේ නිවස ආසන්න වටපිටාව අලංකාර කරගෙන තිබීමට පූජාවන. ගාක වර්ග තෝරා ගැනීමේ දී අලංකාරය පමණක් තොට පරිසරයට ගැලපෙන මිනිසාගේ සෞඛ්‍යයට හිතකර ගාක වර්ග තෝරා ගැනීමට ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

අව්‍යාප්‍ය, වැස්ස, සතුරු උවදුරු, රෝග ආදියට මුහුණ දෙමින් ඒවා ජය ගනීමින් ඔවුන්ගේ ජීවිත පවත්වා ගෙන යන සත්ත්ව විශේෂ ද අප අවට පරිසරයෙහි ම කොටසක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. මිනිසාගේ පැවැත්මට සත්ත්ව ප්‍රජාව ද ගාක වර්ග මෙන් ම වැදගත් වේ.

ඔබගේ නිවස අවට පරිසරයේ ඇතැම් කාලවල දී විශේෂ කුරුලු වර්ග දකුණා හැකි ය. සමහර කුරුලු විශේෂ (species of birds) අවුරුද්දේ එක් කාලයක දී පමණක් දක්නට ලැබේ. සිංහල අවුරුදු කාලයේ දී ඇසෙන කොහාගේ නාදය ඔබට ඩුරුපුරුදු ය. ඇතැම් විට ශිත රටවලින් එම දුඩී ශිතල දරාගත තොහැකි ව පැමිණෙන පක්ෂීන් ද දක්නට ලැබේ. මෙවැනි පක්ෂීන් සංවාරක පක්ෂීන් වේ. සිංහු හොරා, පුදුරේදී හොරා, අවිවිච්‍යා එවැනි සංවාරක පක්ෂීන් සඳහා තිදිසුන් වේ.

2.2 රුපය
සංවාරක පක්ෂීන්

සතුන්ගෙන් හා ගාකවලින් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝගනා සහ අවට පරීසරයට ඇති වන විවිධ බලපෑම් 2.3 රුපයෙන් දක්වා ඇත.

2.3 රුපය

සතුන්ගෙන් හා ගාකවලින් ලැබෙන ප්‍රයෝගනා සහ පරීසරයට ඇති වන බලපෑම්

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබගේ නිවස අවට පරිසරයෙහි දක්නට ලැබෙන සත්ත්ව විශේෂ හා ගාක වර්ග වගුවකට ඇතුළත් කරන්න.

සත්ත්ව විශේෂ	ගාක වර්ග

2. එම ගාක වර්ගවලින් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන හඳුනා ගැනීමට පහත වගුවෙහි අදාළ තීරුව තුළ ✓ සලකුණ යොදන්න. එක් ගාක වර්ගයෙහි ප්‍රයෝගන කිහිපයක් ම ලබා ගැනීමට ද පූර්වන.

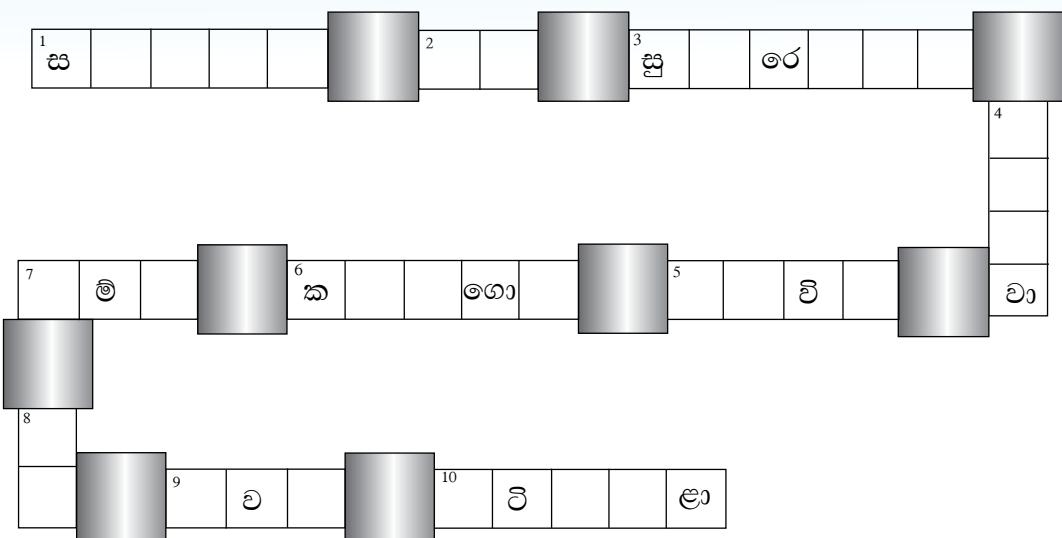
ප්‍රයෝගන					
ගාකවර්ගය	ආහාර	ඡාපන	ගෘහභාණ්ඩ සැදිල	විසිතුරු හාණ්ඩ	වෙනත්

3. ගාකවලින් මිනිසාට, සතුන්ට හා පරිසරයට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන තුන බැඟින් ලියන්න.
4. පින්තුරයේ දැක්වෙන සතුන් පහත වගුවේ සඳහන් ආකාරයට කාණ්ඩවලට ඇතුළත් කරන්න.

1. එල හට ගැනීමට අවශ්‍ය පරාගණය කරන කාමීන්	
2. මිනිසාට විවිධ ලෙඩ රෝග බෝ කිරීමට හේතු වන සතුන්	
3. රාත්‍රියේ ගැසිරෙන සතුන්	
4. මිනිසාට හානි ගෙන දෙන විෂ සහිත උරගයින්	

5. පහත දැක්වෙන තොරතුරු ආගුයෙන් ප්‍රහේලිකාව සම්පූර්ණ කරන්න.
1. පරිසරයට අලංකාරයක් ගෙනදේ.
 2. විෂ සහිත සර්පයෙකි.
 3. සංචාරක පක්ෂීයෙකි.
 4. මැලේරියාව බේංග වැනි රෝග බෝ කරයි.
 5. පාංශ සංරක්ෂණයට (soil conservation) දෙක වේ.
 6. නීති මගින් ආරක්ෂා කරගත යුතු සත්ත්වයෙකි.
 7. කාලගුණ අනාවැකි (weather forecasts) පළ කරයි.
 8. මහාමාරිය රෝගය ඇති කරයි.
 9. ගොවිතැනට උපකාරී වනවා මෙන් ම නිවසට ආදයමක් ද ගෙනදේ.
 10. වගාවන්ට හානි කරන ගොල්බල්ලන් විනාශ කරයි.

පැවරුම

පාසල/නිවස අවට පරිසරයේ ගාක සිටුවම්න් පරිසරය ආරක්ෂා කරගැනීමට ඔබ ද දෙකවන්න.

- උපන්දිනය, අලුත් අවුරුද්ද, ජාතික රුක් රෝපණ දිනය වැනි විශේෂ දින සඳහා ඔබගේ ගෙවත්තේ හෝ පාසල් තුම්යෙහි හෝ විවිධ පැල වර්ග සිටුවීමට කටයුතු කරන්න.

පාසල/ නිවස අවට වට්පිටාවේ මානව ක්‍රියාකාරකම්

පාසල/නිවස අවට ප්‍රජාව හඳුනා ගැනීම

මබ ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසරය කුළ ඔබේ පවුල හැරැණ විට විවිධ ජනවර්ග හා ආගමිවලට අයත් පවුල් ගණනාවක් සිටීමට පූජාවන. ඔවුන් සිංහල, දෙමල, මුස්ලිම්, බරේත්, මැලේ ආදි විවිධ ජනවර්ගවලට අයත්වනවා මෙන් ම ලොද්ද, හින්දු, කතෝලික, ඉස්ලාම් වැනි විවිධ ආගම් අදහන්නන් විය හැකි ය. එම ජනවර්ග හා ආගම් සමග බැඳුණු සිරිත් විරිත් සමුද්‍යක් පවතී. කෙතරම් විවිධතා තිබුණ ද ඒ සියලු දෙනා ම ඔබගේ අසල්වාසීන් ය. ඔවුන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට මෙන් ම අනෙක්නාස සහඡ්වනයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨවීමට අප පුරුදු විය යුතු ය. කුඩා කටයුතු, විවිධ සම්නි සමාගම්, සුහසාධන කටයුතුවල දී ජාති ආගම් හේද නොතකා සියලු දෙනා ම එකමුතු වී කටයුතු කිරීම නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

2.4 රුපය

විවිධ ආගමික සංකේත හා ආගමික සිද්ධස්ථාන

ත්‍රියාකාරකම්

- 2.4 රුපයෙහි දැක්වෙන ආගම් හඳුනාගෙන එම ආගම් හා සම්බන්ධ උත්සව ඇතුළත් වන සේ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ආගම්	උත්සව
නිදුසුන්- බොඳුද,	වෙසක්, පොසොන්,

- මල නිවස පිහිටි ප්‍රදේශයේ ජ්වත්වන විවිධ ජනවරු හා ඔවුන් අදහන ආගම් සඳහන් කරන්න.
- විවිධ ජාතික හා ආගමික උත්සවවල දී මල අසල්වාසීන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ආකාරය පෙන්වීමට නිදුසුන් තුනක් දක්වන්න.
- මල ප්‍රදේශයේ ප්‍රජාවගේ දියුණුව උදෙසා පිහිටුවා ගෙන ඇති සම්ති සමාගම් තුනක් නම් කර ඒවායින් ඉටු කෙරෙන කාර්යයන් දෙක බැංශින් ලියන්න.
- මල ප්‍රදේශය නගා සිටුවීමට ප්‍රජාව සාමුහික ව කටයුතු කරන අවස්ථාවක් විතුයට නගන්න.

පැවරුම

විවිධ ජනවරුවලට හා ආගමිවලට අයන් උත්සව අවස්ථාවක් නිරුපණය වන සේ විතුයක් නිර්මාණය කර පන්ති කාමරයේ පුද්ගලනය කරන්න.

පාසල / නිවස අවට ආර්ථික කටයුතු

ප්‍රදේශයක ආර්ථික කටයුතු බොහෝ දුරට එම ප්‍රදේශයේ සම්පත් මත රඳා පවතී. කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හා සේවාවන් එම ආර්ථික කටයුතු අතර ප්‍රධාන වේ.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු

කෘෂිකාර්මික භුමි පරිභෝගය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල හෝග වගා කිරීම, සත්ත්වපාලනය හා දීවර කරමාන්තය ද සිදු කෙරේ. විවිධ භු ලක්ෂණ හා දේශගුණික ලක්ෂණවලින් යුත් අප රටෙහි විවිධ ප්‍රදේශවලට සුවිශේෂී වූ කෘෂිකාර්මික කටයුතු දක්නට ලැබේ. 2.5 රුපය බලන්න.

2.5 රැජය

විවිධ ප්‍රදේශවලට සූචිත්‍යෙන් වූ කෘෂිකාර්මික කටයුතු හා එම ප්‍රදේශවල
වගා කරන හෝග වර්ග

ඔබ ප්‍රදේශයේ ද භූමිය ප්‍රයෝගනයට ගනීමින් භූමියේ ස්වභාවය අනුව විවිධ හෝග වගා කර තිබෙන්නට පුළුවන. තැනීතලා ප්‍රදේශවල පොල් වගාව, ගංගා නීමින ප්‍රදේශවල වී වගාව, කදුකර ප්‍රදේශවල තේ හා රබර වගාව නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

ඔබ ප්‍රදේශයට ආසන්න ව සාගර, ගංගා, ජලාශ සහ වැව් පිහිටා තිබේ නම් ධීවර කරමාන්තය මිනිසුන්ගේ ජ්වනෝපාය විය හැකි ය. එමෙන් ම ගවයන්, උරන්, කුකුලන් වැනි සතුන් ඇති කරමින් සත්ත්ව පාලනය ජ්වනෝපාය කරගන්නා අය ද සිටීමට පුළුවන.

ක්‍රියාකාරකම

ඔබ පාසල/නිවස අවට ප්‍රදේශයේ වගා කෙරෙන හෝග වර්ග සහ සත්ත්වපාලනය යටතේ ඇති කරනු ලබන සතුන් තම් කරන්න.

පැවරුම්

1. ඔබගේ ගෙවත්තේ සහ පාසල් භූමියෙහි වගා කර ඇති හා වගා කළ හැකි හෝග පහත සටහනට අනුව ලියා දක්වන්න.

	දානාය	අලවර්ග	ඡ්ලවල්	පලතුරු	වෙනත්
වගාකර ඇති හෝග					
වගා කළ හැකි හෝග					

2. ඔබගේ ගෙවත්තේ හෝ පාසල් භූමියෙහි හෝග වගා කිරීමේ ද ඔබට දායක විය හැකි අවස්ථා තුනක් ලියන්න.

කාර්මික කටයුතු

කෘෂිකරමාන්තය හැරුණු විට ඔබ ප්‍රදේශයෙන් සපයා ගත හැකි විවිධ අමුදව්‍ය යොදුගෙන කරනු ලබන විවිධ කරමාන්ත ද තිබීමට පුළුවන. නිදසුනක් ලෙස නිවසේ ඇති ගෘහ හාණ්ඩ නිවස අවට පරිසරයෙන් ලබාගත් ද්‍රව උපයෝගී කරගෙන ඔබ ප්‍රදේශය තුළ ම නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ ඒවා විය හැකි ය. එමෙන් ම මැටි උපයෝගී කරගෙන වලං, උරු හා ගබඩාල් වැනි නිෂ්පාදන ද, සිමෙන්ති උපයෝගී කරගෙන සිමෙන්ති ගල්, මල්පෝව්චි වැනි නිෂ්පාදන ද සිදු කිරීම මේ සඳහා තවත් නිදසුන් වේ.

2.6 රැජය පුදේශයේ සම්පත් මත පදනම් වූ කරමාන්ත

බොහෝ පුදේශවල එම පුදේශයෙන් ම ලබා ගත් ස්වාභාවික සම්පත් (natural resources) උපයෝගී කර ගනිමින් විවිධ වූ කරමාන්ත කරනු ලැබේ. එසේ ම ගෘහ ආශ්‍රිත ව කරනු ලබන කුඩා පරිමාණ කරමාන්ත ද ශ්‍රී ලංකාවේ සැම පුදේශයක ම වාගේ ව්‍යාප්ත ව ඇත. රස කැවිලි නිෂ්පාදනය, සහල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, ඇදුම් මැසීම, කොහු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන තිදුසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

2.1 වගුව පාරම්පරික ශිල්ප යුත්‍ය මත පදනම් වූ කරමාන්ත

කරමාන්ත	පුදේශ	එමෙන් ම පාරම්පරික ශිල්ප යුත්‍ය (traditional technology) පදනම් කරගෙන කරනු ලබන කරමාන්ත සඳහා ප්‍රසිද්ධ වූ පුදේශ ද අප රටෙහි දක්නට ලැබේ. 2.1 වගුව බලන්න.
ලි බඩු	මොරටුව	
වේස මුහුණු	අම්බලන්ගොඩ	
පිත්තල භාණ්ඩ	පිළිමතලාව	
වේවැල් භාණ්ඩ	රදවඩුන්න	
පැදුරු	දුම්බර	

2.1 සිතියම

පාරම්පරික සිල්ප යෙනය මත පදනම් වූ කර්මාන්ත කිහිපයක පිහිටීම

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ පුදේශයේ පවත්වාගෙන යනු ලබන කර්මාන්ත තුනක් නම් කර ඒවායින් ඔබ පුදේශයට ලැබේ ඇති වාසි මොනවා දැයි දක්වන්න.
2. වගුවෙහි සඳහන් තොරතුරු පදනම් කරගනීමින් එක් එක් කර්මාන්ත පිහිටා ඇති පුදේශ, දිස්ත්‍රික්ක හා පළාත් ගළපා සකස් කර තැවත ලියන්න.

කර්මාන්තය	පුදේශය	දිස්ත්‍රික්කය	පළාත
වෙස්මූහුණු	පිළිමතලාව	ගාල්ල	දකුණු
පිත්තල භාණ්ඩ	අම්බලන්ගොඩ	මහනුවර	මධ්‍යම
පැයුරු	බංගදේශය	පුත්තලම	වයඹ
ලෑඟ, ගොඩල්	දුම්බර		

පැවරුම

මෙම පුදේශයේ ස්වාභාවික සම්පත් ඇසුරු කරගෙන කළ හැකි කර්මාන්ත ආශ්‍රෝයෙන් පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

කර්මාන්ත	ස්වාභාවික සම්පත්

සේවා කටයුතු

පාසල හා නිවස අවට වටපිටාවේ පවත්නා ආර්ථික කටයුතු අතර සේවා කටයුතු ද වැදගත් වේ. මිනිස් අවශ්‍යතා යම් ආයතනයක් මගින් ඉටු කරනු ලබන්නේ නම් එය සේවාවක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. මෙම පුදේශයේ මෙන් ම ඔනැම පුදේශයක සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපන, තැපැල්, ප්‍රවාහන, බැංකු, ආරක්ෂක වැනි සේවාවන් දක්නට ලැබේ.

මෙම සේවාවන්ගෙන් කිහිපයක් රුපය මැදිහත් වී නොමිලේ ලබා දෙන අතර ඇතැම් සේවාවන් පෙළුද්ගලික අංශය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

රුපය මැදිහත් වී සහනදයී මිලකට ලබාදෙන සේවාවන් ද ඇත. නිදසුන් ලෙස ප්‍රවාහනයේ දී වාර ප්‍රවේශපත්‍ර නිකුත් කිරීම, රාජ්‍ය ඔපුසල මගින් සහනදයී මිලකට ඔග්‍රාධ වර්ග ලබා දීම නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය. 2.7 රුපයෙන් එසේ සපයනු ලබන සේවාවන් කිහිපයක් දැක්වේ.

පුදේශයේ ජනතාවට එදිනීද ජ්‍යෙෂ්ඨ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා මෙම සේවාවන් ප්‍රයෝගනවත් වේ.

2.7 රුපය විවිධ සේවා

ඔබගේ ප්‍රදේශයේ ජනතාව ද මෙවැනි සේවා සැපයීමේ කාර්යයෙහි නිරත ව සිටිමට පුළුවන. කායික මානසික වශයෙන් ගුම්ය වැය කරමින් කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හෝ යම් සේවාවක නිරත ව සිටි නම් ඒ සියලු දෙනාගෙන් ම සිදුවන්නේ විශාල සමාජ මෙහෙවරකි. එමෙන් ම විවිධ වූ වෘත්තීන්හි නිරතවන්නේ කුමන ආකාරයකින් හෝ සමාජය ගොඩනැගීමට දෙක වෙති.

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ ප්‍රදේශයේ පවත්නා විවිධ සේවාවන් හා ඒවායින් ඉටුකරන කාර්යයන් දෙක බැඟින් ලියන්න.
2. පාසල් සිපුවකු වශයෙන් ඔබ භාක්ති විදින සේවාවන් තුනක් නම් කරන්න.
3. එම සේවාවන් භාක්ති විදිමේ දී ඔබගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් මොනවාදුයි ලියා දක්වන්න.

ପାରିଷାମ୍ବିକ ଲପନ